

Regulatorna agencija za elektronske komunikacije
i poštanske usluge („RATEL“)
Palmotićeva 2
11000 Beograd

A1 Srbija d.o.o.

Br. K172/21

10.11.2021. god.

BEOGRAD, Milutina Milankovića 1ž

U Beogradu, 10. novembra 2021. godine

Predmet: Mišljenje A1 Srbija o Nacrtu izveštaja o analizi veleprodajnog tržišta terminacije poziva u mobilnoj mreži

Poštovani,

Koristimo priliku da u okviru javnih konsultacija dostavimo mišljenje A1 Srbija na Nacrt izveštaja o analizi veleprodajnog tržišta terminacije poziva u mobilnoj mreži pre svega u pogledu cene terminacije i rokova primene troškovno zasnovane cene.

Nacrt izveštaja o analizi veleprodajnog tržišta terminacije poziva u mobilnoj mreži predviđa utvrđivanje troškovno zasnovane cene prema LRIC modelu te imajući u vidu da je u junu ove godine stupio na snagu Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o primeni troškovnog principa, odvojenih računa i izveštavanju od strane operatora sa značajnom tržišnom snagom u oblasti elektronskih komunikacija kojim je predviđena primena LRIC troškovnog modela, omogućeno je da se ovako utvrđena cena primeni od strane operatora na veleprodajnom tržištu terminacije poziva u mobilnoj mreži. S tim u vezi A1 Srbija pozdravlja aktivnosti RATEL-a vezano za utvrđivanje troškovno zasnovane cene prema LRIC modelu kao i stvaranje uslova za njegovu primenu. U najvećem broju evropskih zemalja koristi se BU LRIC model za utvrđivanje cena mobilne terminacije (u 25 zemalja) te su očekivanja da će i u Republici Srbiji veleprodajna cena mobilne terminacije biti utvrđena na osnovu BU LRIC troškovnog modela, pogotovo imajući u vidu orientaciju RATEL-a ka primeni odgovarajućih preporuka Evropske unije o analizi tržišta.

Posmatrajući prosečnu cenu mobilne terminacije na uporedivim tržištima kao i u Evropskoj uniji, ističemo činjenicu da je navedena cena u Republici Srbiji značajno veća u odnosu na veleprodajnu cenu mobilne terminacije na posmatrаниm tržištima. U nastavku se nalazi pregled cena mobilne terminacije u susednim zemljama na osnovu koga je moguće utvrditi da prosečna cena mobilne terminacije u susednim zemljama iznosi 0.9625 dinara/minut i značajno je niža posmatrano u odnosu na cenu mobilne terminacije koja u Republici Srbiji iznosi 1.43 dinara/minut. Takođe važeća cena u Republici Srbiji je značajno veća u odnosu na prosečnu cenu u Evropskoj uniji koja iznosi 0.6704 eurocenta/minut (0.788 dinara/minut).

Navedeni podaci su uzeti iz BEREC (Body of European Regulators for Electronic Communications) publikacije iz juna 2021. godine koja je obuhvatila cene iz januara 2021. godine, osim cene mobilne terminacije za Bosnu i Hercegovinu. Za Bosnu i Hercegovinu kao izvor podataka korišćene su Standardne ponude operatora - cena u iznosu 1.4 eurocenta/minut (0.0275 KM/minut) je na snazi od 1. januara 2020. godine. Za kurs evra korišćen je srednji kurs Narodne banke Srbije na dan 3. novembar 2021. godine (1 EUR = 117.5799 RSD).

Zemlja	Prosečna cena mobilne terminacije (eurocent/min)
Hrvatska	0.5953
Mađarska	0.4744
Rumunija	0.7600
Bugarska	0.7158
Severna Makedonija	1.0362
Albanija	0.8968
Crna Gora	0.6700
Bosna i Hercegovina	1.4000
Prosek u eurocentima	0.8186
Prosek u dinarima	0.9625

S obzirom da je cena mobilne terminacije u Republici Srbiji među najvećim u Evropi na šta smo skretali pažnju i u prethodnom periodu (komentari na Izveštaj o analizi veleprodajnog tržišta terminacije poziva u mobilnoj mreži iz 2017. godine kao i komentari na Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o primeni troškovnog principa, odvojenih računa i izveštavanju od strane operatora sa značajnom tržišnom snagom u oblasti elektronskih komunikacija), smatramo da nema osnova za primenu metoda upoređivanja cena kao i faznu primenu cena u slučaju da troškovno zasnovane cene prema LRIC modelu značajno odstupaju od veleprodajnih cena na uporedivim tržištima.

Mišljenje A1 Srbija jeste da fazna primena troškovno zasnovanih cena produžava period tokom koga cene mobilne terminacije neće biti troškovno zasnovane i da fazni prelazak na troškovno zasnovane cene treba svesti na najkraći mogući period. U slučaju da se RATEL ipak opredeli za fazni period, predlažemo da se fazno snižavanje cena izvrši u što skorijem roku, počevši od Q2 2022 godine u najviše dva koraka sa vremenskim razmakom koji neće biti duži od 6 meseci.

S poštovanjem,

Marko Jović
Direktor opštih poslova
A1 Srbija